ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΡΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ (ΠΕ.ΚΕ.Σ.)
ΚΡΗΤΗΣ

Δ/νση : Ρολέν 4
Τ.Κ. : 71305
Τηλ : 28210- 246400
Fax : 28210-222076

Ιωάννα Α. Ραμουτσάκη,
Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου
Φιλολόγων του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης,
με έδρα το Ηράκλειο
Δ/νση: Ρολέν 4 Τ.Κ. 71305-Ηράκλειο
Πληροφορίες : Ελ. Προύντζου
Τηλ. Γραφείου: 2810-246400
Κιν. 6973019040
e-mail γραμματείας: pekeskritis@sch.gr
e-mail προσωπ: ioannar@hotmail.com

Ηράκλειο, 7-4 - 2022
Αρ.Πρωτ: Φ2/ 558

Προς : τους/τις συναδέλφους Φιλολόγους Ηρακλείου και Λασιθίου Γυμνασίων, Γενικών Λυκείων και ΕΠΑΛ Ηρακλείου και Λασιθίου, επιστημονικής αρμοδιότητας
της Συντονίστριας Ε.Ε. του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης,
Ιωάννας Α. Ραμουτσάκη

(Δια της Δ.Δ.Ε. Ηρακλείου και Λασιθίου)

Κοινοπ. : - Προς Περιφερειακό Δ/ντή Α/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης της Περιφερειακής Δ/νσης Α/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης Κρήτης

- Προς την Οργανωτική Συντονίστρια του ΠΕ.ΚΕ.Σ.Κρήτης
- Προς τον προσ. Δ/ντή Δ/νσης Δ/θμιας Εκπ/σης Ηρακλείου
- Προς τον προσ. Δ/νή Δ/νσης Δ/θμιας Εκπ/σης Λασιθίου

ΘΕΜΑ: Πρόσκληση στο 3ο Φιλολογικό Συνέδριο «*Ανάδειξης καλών Πρακτικών και Προτάσεων για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στο πλαίσιο Κοινοτήτων Συνεργασίας και Επαγγελματικής Ανάπτυξης των Εκπαιδευτικών*» (Διοργάνωση: Ιωάννα Α. Ραμουτσάκη, Συντονίστρια Ε.Ε. Φιλολόγων του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης, Κοινότητα Συνεργασίας Φιλολόγων Ηρακλείου και Λασιθίου αρμοδιότητάς της, με τη συμμετοχή και της Σ.Ε.Ε. Φιλολόγων του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Ηπείρου, Μαρίας Παπαευσταθίου, καθώς και των Φιλολόγων αρμοδιότητάς της)- Αποστολή Προγράμματος Συνεδρίου

Αγαπητοί και Αγαπητές Συνάδελφοι,

Στο πλαίσιο της συνεργασίας μας και αφού σας ευχαριστήσω θερμά, σας προσκαλώ στο **3ο Φιλολογικό Συνέδριο, με κεντρικό θέμα: «*Ανάδειξη καλών Πρακτικών και Προτάσεων για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στο πλαίσιο Κοινοτήτων Συνεργασίας και Επαγγελματικής Ανάπτυξης των Εκπαιδευτικών*».**

Το Συνέδριο, το οποίο εντάσσεται στον Ετήσιο Προγραμματισμό του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης, θα πραγματοποιηθεί εξ αποστάσεως **Δευτέρα, 11 Απριλίου 2022,** και **Τρίτη, 12 Απριλίου 2022,** με βάση το παρακάτω Πρόγραμμα και μέσω της πλατφόρμας Webex (συμβατής με τις Οδηγίες του Υ.ΠΑΙ.Θ.), από τον κόμβο:

https://minedu-secondary.webex.com/meet/iramouts

ΔΙΗΜΕΡΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

«*Ανάδειξη καλών Πρακτικών και Προτάσεων για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στο πλαίσιο Κοινοτήτων Συνεργασίας και Επαγγελματικής Ανάπτυξης των Εκπαιδευτικών*»

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:
ΙΩΑΝΝΑ Α. ΡΑΜΟΥΤΣΑΚΗ, ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ Ε.Ε. ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΤΟΥ ΠΕ.ΚΕ.Σ. ΚΡΗΤΗΣ,
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ- ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ
(ΔΙΑΣΧΟΛΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ-ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ),
ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑΣ Ε.Ε. ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΤΟΥ ΠΕ.ΚΕ.Σ.ΗΠΕΙΡΟΥ,
ΜΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΕΥΣΤΑΘΙΟΥ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ

Ορτανσίες,
Χρυσούλας Ραμουτσάκη

Δευτέρα, 11 Απριλίου 2021, **και ώρα 16:45- 21:30**

Τρίτη, 12 Απριλίου 2021, **και ώρα 16:45- 21:30**

(μέσω της πλατφόρμας Webex, συμβατής με τις Οδηγίες του Υ.ΠΑΙ.Θ.)
από τον κόμβο
https://minedu-secondary.webex.com/meet/iramouts

Οργανωτική Επιτροπή:
Πρόεδρος: Ιωάννα Α. Ραμουτσάκη, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης - Κοινότητα Συνεργασίας Φιλολόγων Γυμνασίων, Γενικών Λυκείων και ΕΠΑΛ Ηρακλείου και Λασιθίου επιστημονικής αρμοδιότητάς της (Διασχολικά Συνεργατικά Δίκτυα)
Αντιπρόεδρος: - Παπαευσταθίου Μαρία, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Ηπείρου
Μέλη:
- Καρτσάκης Αντώνης, Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων
- Παρασκευάς Παναγιώτης, πρ. Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων
- Πάνος Δημήτριος, Φιλόλογος - ΜΑ Διδακτικής της Λογοτεχνίας, Επιστημονικός Συνεργάτης Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ΕΚΠΑ
- Παπαδόπουλος Σίμος, Αναπληρωτής Καθηγητής Παιδαγωγικής του Θεάτρου στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
- Τζιώκα Πηνελόπη, πρ. Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων
- Φιλόλογοι Γυμνασίων, Γενικών Λυκείων και ΕΠΑ.Λ. Ηρακλείου και Λασιθίου αρμοδιότητας της Συντονίστριας Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων, Ι.Α.Ραμουτσάκη και της Συντονίστριας Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων του ΠΕ.Κ.ΕΣ. Ηπείρου, Μ.Παπαευσταθίου

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος : Πηνελόπη Τζιώκα, πρ. Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων
Αντιπρόεδρος: Ιωάννα Α.Ραμουτσάκη, Σ.Ε.Ε. Φιλολόγων του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης
Μέλη:
- Αργυροπούλου Χριστίνα, Δρ. Φιλολογίας, Σύμβουλος Α΄ του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
- Βιδάκη Ειρήνη, Οργανωτική Συντονίστρια του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης
- Μαρτίνου Σωτηρία, Σ.Ε.Ε. ΠΕ70 του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης
- Καρτσάκης Αντώνιος, πρ. Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων
- Παρασκευάς Παναγιώτης, Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων
- Παπαευσταθίου Μαρία, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Ηπείρου

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1) 1821-2021 και φιλολογικά μαθήματα (Αφιέρωμα στα 200 χρόνια από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης του 1821)

2) 1922-2022 (Αφιέρωμα στα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή) – Ο Ελληνισμός της καθ΄ ημάς Ανατολής και φιλολογικά μαθήματα

3) Λογοτεχνία και Μουσική: Μελοποιημένη Ποίηση-Η περίπτωση του Μίκη Θεοδωράκη

4) Εκπαιδευτικές Δράσεις στο πλαίσιο του εγκεκριμένου από το Υ.ΠΑΙ.Θ. (με την υπ' αρ. πρωτοκόλλου 120185/ΓΔ4/24-09-2021 Εγκύκλιο) Εκπαιδευτικού-Διεπιστημονικού Προγράμματος *<<Εκπαιδευτικές Μεταβάσεις και Διδακτικά Αντικείμενα- Διδακτικές και Παιδαγωγικές Παρεμβάσεις>>* (Συγγραφή-επιστημονική επιμέλεια: Ιωάννα Α. Ραμουτσάκη, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης)

5) Ανάδειξη καλών Πρακτικών για τα φιλολογικά μαθήματα

5) Ελεύθερο Θέμα για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
3ου ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
ΜΕ ΘΕΜΑ:
«***Ανάδειξη Πρακτικών και Προτάσεων για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων, στο πλαίσιο Κοινοτήτων Συνεργασίας και Επαγγελματικής Ανάπτυξης των Εκπαιδευτικών***»

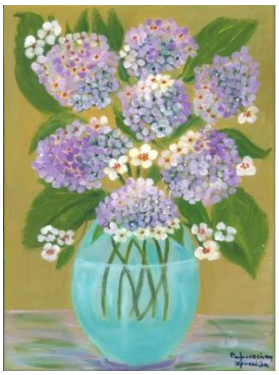

Ορτανσίες,
Χρυσούλας Ραμουτσάκη

1η Ημέρα Συνεδρίου: Δευτέρα, 11 Απριλίου 2022
ώρα 16.40-21.30

16:40: Προσέλευση Συναδέλφων στο ψηφιακό δωμάτιο

16:40 -16.45: **Καλωσόρισμα** από τη Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης, **κ. Ιωάννα Α. Ραμουτσάκη**, την **κ. Πηνελόπη Τζιώκα,** πρ. Σχολική Σύμβουλο Φιλολόγων, και την Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Ηπείρου,**κ. Μαρία Παπαευσταθίου**

–Σύντομοι Χαιρετισμοί:
- Χαιρετισμός από την Αντιπεριφερειάρχη Παιδείας Δια Βίου Μάθησης, Απασχόλησης και Νέας Γενιάς, **κ. Έφη Κουτεντάκη**
- από την Οργανωτική Συντονίστρια του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης, **κ. Ειρήνη Βιδάκη**
- από τη Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ70 του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης**,** κ. **Σωτηρία Μαρτίνου**

Α΄ ΜΕΡΟΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

16:45-17:00:

«Η διδασκαλία της Δομής και των τρόπων ανάπτυξης της Παραγράφου από την Α΄ Τάξη στη Β΄ Τάξη Γυμνασίου»

(Δράση ενταγμένη στο εγκεκριμένο από το Υ.ΠΑΙ.Θ. (με την υπ' αρ. πρωτοκόλλου 120185/ΓΔ4/24-09-2021 Εγκύκλιο) Εκπαιδευτικό-Διεπιστημονικό Πρόγραμμα «*Εκπαιδευτικές Μεταβάσεις και Διδακτικά Αντικείμενα-Διδακτικές και Παιδαγωγικές Παρεμβάσεις*»

Ελένη Σμπώκου, Σοφία Μανετάκη και Ιωάννα Καπελάκη, Φιλόλογοι
12ου Γυμνασίου Ηρακλείου

17:00-17:15:

ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

«Το τραγούδι της Φιαγκούσας για το σεισμό του 1508 στην Κρήτη»

Καλοχριστιανάκη Ευτυχία, Φιλόλογος Γενικού Λυκείου Μοιρών Ηρακλείου

Στο πλαίσιο καλών πρακτικών στο μάθημα των *Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* αξιοποιείται ένα ποίημα, το Τραγούδι της Φιαγκούσας" από άγνωστο ποιητή για το φοβερό σεισμό του 1508 στην Κρήτη. Ο χρόνος σύνθεσής του υπολογίζεται ότι είναι τα τέλη του 18ου αι.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΣΧΟΛΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

17:15-17:30:

«Συμπράττουμε - συνυπάρχουμε»
(στο πλαίσιο του 8ου Μαθητικού Διαγωνισμού «Κύπρος-Ελλάδα-Ομογένεια: Εκπαιδευτικές Γέφυρες»

Γιανναδάκη Ευγενία, Φιλόλογος, Μαυροειδής Γεώργιος Κλάδου ΠΕ0405 ΕΕΕΚ Αγίου Νικολάου, Τουτουδάκη Μαρίνα, Φιλόλογος, Διευθύντρια 2ου Γυμνασίου Αγίου Νικολάου

Στο πλαίσιο του 8ου Μαθητικού Διαγωνισμού *«Κύπρος-Ελλάδα-Ομογένεια: Εκπαιδευτικές Γέφυρες»* το 2ο Γυμνάσιο Αγίου Νικολάου, το ΕΕΕΕΚ Αγίου Νικολάου και τα εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη συνεργάστηκαν για το project «Συμπράττουμε - συνυπάρχουμε», για το οποίο έλαβαν το 1ο Πανελλήνιο Βραβείο, με θέμα την παρουσίαση της εργασίας των 3 σχολείων για την Κύπρο, την ιστορία της και τις μαρτυρικές στιγμές της μετά την τουρκική εισβολή. Μαθητές, μαθήτριες και εκπαιδευτικοί των 3 σχολείων δημιούργησαν σχετικό βίντεο, το οποίο θα προβληθεί στο Φιλολογικό Συνέδριο.

Β΄ΜΕΡΟΣ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟ 1922

1922 ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗ

17:30-17:50:

«1919-1922: Τα γεγονότα που συντάραξαν την Ελλάδα»

Λουκάς Χριστοδούλου, Πρόεδρος του Κέντρου Σπουδής και Ανάδειξης του Μικρασιακού Ελληνισμού Δήμου Νέας Ιωνίας

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΘ'ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ, 1922 ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΑΣΕΙΣ

17:50-18:05:

Α. ΜΕΛΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΟΙΗΣΗ- 1922 ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΑΣΕΙΣ

(Δράσεις ενταγμένες στο εγκεκριμένο από το Υ.ΠΑΙ.Θ. (με την υπ' αρ. πρωτοκόλλου 120185/ΓΔ4/24-09-2021 Εγκύκλιο) Εκπαιδευτικό-Διεπιστημονικό Πρόγραμμα «*Εκπαιδευτικές Μεταβάσεις και Διδακτικά Αντικείμενα-Διδακτικές και Παιδαγωγικές Παρεμβάσεις*»

«Δραματοποίηση: Αφιέρωμα στη Μικρά Ασία με αξιοποίηση της όπερας «Αντιγόνη» του Σοφοκλή του Μίκη Θεοδωράκη στο πλαίσιο του εγκεκριμένου Εκπαιδευτικού – Διεπιστημονικού προγράμματος συνεργασίας για την ομαλή μετάβαση και τη σύνδεση των Βαθμίδων Εκπαίδευσης»

Γκιαουράκη Πολυτίμη, Φιλόλογος 12ου Γυμνασίου Ηρακλείου

Σκοπός της συγκεκριμένης παρουσίασης είναι η ανάδειξη μέρους μιας πρωτότυπης σχολικής δράσης στο πλαίσιο του Προγράμματος Συνεργασίας για την ομαλή μετάβαση των μαθητών και μαθητριών της Γ΄ Τάξης Γυμνασίου (διδασκαλία Αρχαίων από Μετάφραση, της «Ελένης» του Ευριπίδη) στα Αρχαία Γενικής Παιδείας της Β΄ Τάξης Λυκείου όπου διδάσκονται την «Αντιγόνη» του Σοφοκλή, με σκοπό να συντελέσει η μουσική στη θετικότερη ανταπόκρισή τους στη διδακτική διαδικασία και στη μετάβαση με πιο ομαλό τρόπο από τη μία βαθμίδα στην επόμενη. Το εν λόγω Πρόγραμμα άλλωστε συνδέεται και με το αφιέρωμα στο 1922-2022 (100 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή), καθώς ο Μίκης Θεοδωράκης καταγόταν από τη μεριά της μητέρας του από τον Τσεσμέ της Μ. Ασίας. Ταυτόχρονα μέσω της επαφής με το λυρικό θέατρο οι μαθητές και οι μαθήτριες μυούνται στον κόσμο της όπερας και κατανοούν με θαυμάσιο τρόπο την έννοια της διακειμενικότητας, αφού θα μελετήσουν το λιμπρέτο (σενάριο) της όπερας «Αντιγόνη» του Σοφοκλή του Μίκη Θεοδωράκη. Ακόμη περισσότερο η επαφή των μαθητών με τη μουσική του μεγάλου Έλληνα συνθέτη προάγει την αισθητική καλλιέργεια των μαθητών.

Β. Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΘ'ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟ 1922 ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

18:05-18:20:

«Μνήμες από την Μικρασία: Τηλεοπτική εκπομπή - ιστορικό αφιέρωμα με προφορική μαρτυρία της υπέργηρης Μικρασιάτισσας Βασιλικής Ράλλη»

Μαρία Παπαευσταθίου, Σ.Ε.Ε. Φιλολόγων ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Ηπείρου

Πρόκειται για απόσπασμα από δίωρη εκπομπή της εισηγήτριας, ύστερα από πρόσκληση σε ηπειρωτικό τηλεοπτικό κανάλι.

18:20-18:35:

«1922 και Νεοελληνική Γλώσσα: Μικρασιατική Καταστροφή: Το γένος, τα γένη: Διάκριση ουσιαστικού-επιθέτου»

Νίκη Πετσίτη, Φιλόλογος Γυμνασίου Νέας Αλικαρνασσού Ηρακλείου

Το θέμα της πρότασης συνδυάζει μια καλή πρακτική διδασκαλίας της διευρυμένης ονοματικής φράσης (Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Τάξης Γυμνασίου) με το ιστορικό γεγονός της Μικρασιατικής Καταστροφής. Το συγκεκριμένο γραμματικό φαινόμενο εξετάζεται αξιοποιώντας την φράση <<Μικρασιατική Καταστροφή>>. Παράλληλα οι μαθητές και οι μαθήτριες αναζητούν άλλες ονοματικές φράσεις που σχετίζονται με το ιστορικό γεγονός μέσα από αρχειακό υλικό (<<Μηχανή του χρόνου>> και εξοικειώνονται με χρήσιμη ορολογία για τις επόμενες Τάξεις και την επόμενη εκπαιδευτική Βαθμίδα).

18:35-18:50:

«Οι μαθητές (συν)εργάζονται και (συν)δημιουργούν… {μια πρόταση συμπερίληψης} με αφορμή τον 5ο Πανελλήνιο μαθητικό Διαγωνισμό: «Ποντιακός Ελληνισμός: Μνήμες και Όνειρα, Παρελθόν, Παρόν και Μέλλον»

Γαλανάκη Αικατερίνη, Φιλόλογος, Υποδιευθύντρια του Γυμνασίου Νεάπολης Λασιθίου

Την προηγουμένη σχολική χρονιά, ο 5ος ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ: «Ποντιακός Ελληνισμός : Μνήμες και Όνειρα, Παρελθόν, Παρόν και Μέλλον» 2020-2021, αποτέλεσε την αφορμή, να συνεργαστεί και να συμπράξει το σχολείο μας με το Ε.Ε.Ε.ΕΚ. Αγίου Νικολάου και το Ε.Ε.Ε.ΕΚ. Νάουσας. Στόχος της σύμπραξης των τριών σχολείων ήταν να δοθεί η ευκαιρία στους μαθητές και των τριών σχολείων να υλοποιήσουν ποικίλες δραστηριότητες, με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας και της δικτύωσης, την αλληλεπίδρασή τους έστω και διαδικτυακά και την ανάδυση του συναισθήματός τους. Το αποτέλεσμα μας δικαίωσε. Απότοκος υπήρξαν δυο ξεχωριστά σχολικά έντυπα.Έτσι, αφενός δημιουργήθηκε μια συνεργατική σχολική εφημερίδα, με θεματολογία που οδηγούσε σε έναν «Διάλογο» των μαθητών αναφορικά με τις περιοχές του Πόντου, της Ημαθίας και της Κρήτης και αφετέρου ένα διήγημα που η συγγραφή και η εικονογράφησή του, επίσης ανέκυψαν μέσω της συνεργασίας των τριών σχολείων. Οι μαθητές και οι μαθήτριές μας εργάστηκαν με υπευθυνότητα, ενθουσιασμό και το πνεύμα ομαδικότητας, παρά το γεγονός πως τα σχολεία Γενικής Εκπαίδευσης ήταν σε αναστολή και η εκπαιδευτική διαδικασία γινόταν μέσω τηλεκπαίδευσης.

18:50-19:05:

«Εργαστήριο Δημιουργικής Γραφής και Βιωματικής Μάθησης»

Γκιαουράκη Πολυτίμη, Φιλόλογος 12ου Γυμνασίου Ηρακλείου

1. Οι μαθητές παίζουν με το ψηφιακό εκπαιδευτικού Κουίζ, δημιουργία του Κέντρου Λεξικογραφίας, το οποίο αφορά στο Λεξιλόγιο λογοτεχνικών κειμένων του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη και, ειδικότερα, σε λέξεις, που συνήθως χαρακτηρίζονται <<δύσκολες>> από τους μαθητές και τις μαθήτριες.
2. Δημιουργία ολιγόλεπτου video με συλλεκτικό φωτογραφικό υλικό για την Ιστορία του Ελληνισμού της Μικρασίας και του Πόντου, με αφορμή τη συμπλήρωση των 100 χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922. Το υλικό αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί στο μάθημα της Ιστορίας, αλλά και της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας.
3. Σχετικά άλλωστε με τους Μικρασιάτες πρόσφυγες και τις επιδράσεις τους στη μουσική παράδοση της Ελλάδας οι μαθητές και μαθητριών θα ακούσουν μελοποιημένη ποίηση από Σμυρνέικα τραγούδια, ρεμπέτικα και ταμπαχανιώτικα όπως του Φουσταλιέρη, του Τσιτσάνη και του Βαμβακάρη.

   Παράλληλα, η συγκεκριμένη Δράση περιλαμβάνει και άλλα θέματα, με αφορμή τις εθνικές επετείους και σχολικές εορτές, τον εορτασμό των Χριστουγέννων κ.ά.:
4. Με αφορμή την εθνική επέτειο της 28ης Οκτωβρίου, ασκούμε τους μαθητές και τις μαθήτριες στην ερευνητική εργασία εκείνοι/-ες δημιουργούν ψηφιακό υλικό ιστορικό θέμα της «απαγωγής του Κράιπε».
5. Με αφορμή τον εορτασμό των Χριστουγέννων, εξοικειώνουμε τους μαθητές μας με τα διηγήματα του Καρκαβίτσα «*Καλλικάντζαροι*» μέσω της ακρόασης του έργου από τον Δημήτρη Φιλελέ και με του Αλ. Παπαδιαμάντη «*Στον Χριστό στο Κάστρο*» μέσω της ακρόασης του έργου από τη ραδιοφωνική παραγωγό Σοφία Χατζή.
6. Με αφορμή την επέτειο της 25ης Μαρτίου και των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση του 1821, ασκούμε τους μαθητές στην ανάγνωση αποσπασμάτων από τα «Απομνημονεύματα» του Μακρυγιάννη (π.χ. διάλογος με Ντεριγνύ).
7. Επίσης οι μαθητές θα συγκρίνουν με τη βοήθεια του καθηγητή της Αισθητικής Αγωγής τα ατομικά πορτραίτα των αγωνιστών του ΄21 (του Καρλ φον Κρατσάιζεν και του Πέτερ φον Ες) με τα πολυπρόσωπα του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου.
8. Τέλος, στο Πρόγραμμα αυτό εντάσσονται και Δράσεις εμπλουτισμού και σύνδεσης των επιμέρους γνωστικών Αντικειμένων όπως της Νεοελληνικής Γλώσσας, της Λογοτεχνίας, της Ιστορίας (τοπικής και εθνικής, αλλά και Ευρωπαϊκής και Παγκόσμιας), των Αρχαίων από πρωτότυπο ή από Μετάφραση (π.χ. Οδύσσεια, Ιλιάδα ή Ελένη του Ευριπίδη), των Θρησκευτικών, (της Δεύτερης Ξένης Γλώσσας) των Γερμανικών και των Καλλιτεχνικών.

19:05-19:20

«Διαθεματικό Εργαστήρι Ιστορίας για τον Ελληνισμό της καθ΄ ημάς Ανατολής και το 1922 στη διδακτική Πράξη»

Ιωάννα Α. Ραμουτσάκη, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης και Σωτηρία Μαρτίνου, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ70 του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης

Σκοπός της συγκεκριμένης Εισήγησης είναι η ανάδειξη ποικίλων εκπαιδευτικών Προτάσεων για την υλοποίηση αντίστοιχων Δράσεων και Εκδηλώσεων τιμής και μνήμης στα Σχολεία, σχετικών με τον Ελληνισμό της καθ΄ ημάς Ανατολής. Οι Προτάσεις αυτές, *που* διατυπώνονται με αφορμή τη συμπλήρωση των 100 χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922, αναπτύσσονται σε ένα Διαθεματικό Εργαστήρι Ιστορίας. Σ' αυτό αξιοποιούνται μέθοδοι και τεχνικές διερευνητικής και ανακαλυπτικής μάθησης, σε συνδυασμό με την αντίστοιχη ύλη των σχολικών βιβλίων, με άλλες δόκιμες συμβατικές και ψηφιακές Πηγές και με έργα Τέχνης. Μέσα από τέτοιου είδους πρωτοβουλίες, οι μαθητές και οι μαθήτριες αναπτύσσουν την κριτική και δημιουργική τους σκέψη, καλλιεργούν περαιτέρω την ιστορική τους συνείδηση και, υπό το πρίσμα των εκπαιδευτικών Μεταβάσεων, προετοιμάζονται καλύτερα για την επόμενη Βαθμίδα ή Τάξη.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

19:20-19:35:

«Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου με τα πρώτα πρώτα δόξα Σοι»*

(μια προσπάθεια εξοικείωσης των μαθητών και μαθητριών με τα Αρχαία Ελληνικά)

(*Απόσπασμα από τον Β΄ ψαλμό της Ενότητας «Τα πάθη» της συλλογής «Άξιον Εστί» του Οδ. Ελύτη)

Ειρήνη Δ. Μουδατσάκη, Φιλόλογος 12ου Γυμνασίου Ηρακλείου

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα μελετήσουν κείμενα της βυζαντινής περιόδου (τα οποία μπορούν και οι ίδιοι να βρουν και να επιλέξουν): Θα τα επεξεργαστούν γλωσσικά και θα προσπαθήσουν να αναλύσουν τις λέξεις στα συνθετικά τους (για τις σύνθετες λέξεις) να δουν αν η λέξη τους θυμίζει άλλες νεοελληνικές και να προσπαθήσουν να ερμηνεύσουν-μεταφράσουν τη λέξη στα νεοελληνικά ανακαλύπτοντας την ή ανατρέχοντας σε Λεξικά. Στη συνέχεια θα δημιουργήσουν παράγωγες και σύνθετες λέξεις στη Νέα Ελληνική. Θα εξασκηθούν αδρομερώς στη Γραμματική και στο Συντακτικό του κειμένου, ώστε να μπορέσουν να αποδώσουν το κείμενο στη Νέα Ελληνική. Κατόπιν θα αναλύσουν το κείμενα ιδεολογικά, θα συζητήσουν το θέμα, το οποίο πραγματεύονται, θα κάνουν αναγωγή στο σήμερα και θα δημιουργήσουν κείμενο απαντώντας σε ερωτήσεις.

Ανεμώνες
Χρυσούλας Ραμουτσάκη

Γ΄ ΜΕΡΟΣ

19:35-21:30:

1^{ο} ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ:

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

«Η διδασκαλία αυτοτελών λογοτεχνικών κειμένων»

Το Εργαστήριο περιλαμβάνει την παρακάτω Θεματολογία:
α) Προκλήσεις και καινοτομίες στα νέα Προγράμματα Σπουδών Λογοτεχνίας: μια σύντομη αναφορά
β) Η διδασκαλία αυτοτελούς λογοτεχνικού κειμένου: άξονες προβληματισμού
γ) Ομαδική εργασία - σχεδιασμός Σεναρίου Διδασκαλίας αυτοτελούς λογοτεχνικού έργου
δ) Συζήτηση, προβληματισμοί, αναστοχασμός

Δημήτριος Πάνος, Φιλόλογος - ΜΑ Διδακτικής της Λογοτεχνίας, Επιστημονικός Συνεργάτης Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Διδάσκων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Ε.Κ.Π.Α. *«Μεθοδολογία Διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων»*, Επιστημονικός συνεργάτης του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

21:30-21:45:

«Συνδιδασκαλία στο μάθημα των Νέων Ελληνικών στην Α΄ Τάξη ΕΠΑ.Λ –Σενάριο Διδασκαλίας»

Καλλιόπη Δασκαλογιαννάκη, Φιλόλογος, 1^{ου} ΕΠΑ.Λ. Αγίου Νικολάου
(Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος στη διοίκηση σχολικών μονάδων)

Ο θεσμός της συνδιδασκαλίας *στα Νέα Ελληνικά* που εφαρμόζεται τα τελευταία χρόνια στα Επαγγελματικά Λύκεια, έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα αποτελεσματικός για τους μαθητές της Α΄ Τάξης. Οδηγεί σε καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα, ενώ παράλληλα προάγει τη συνεργασία, την ανάπτυξη κριτικής ικανότητας, τη δημιουργική έκφραση, αλλά και τη διατήρηση της τάξης που συχνά ταλανίζει τους διδάσκοντες των Επαγγελματικών λυκείων. Στην παρούσα εργασία θα παρουσιαστεί ένα διδακτικό σενάριο στα πλαίσια της συνδιδασκαλίας. Η προτεινόμενη διδακτική ενότητα είναι το κείμενο της Ζλάτα Φιλίποβιτς «Ένα ημερολόγιο από το Σεράγεβο», ενώ ως παράλληλο κείμενο θα χρησιμοποιηθεί το «Ζητείται ελπίς» του Αντώνη Σαμαράκη. Και τα δύο κείμενα εντάσσονται στη διδακτική ενότητα «Πέρα από τα σύνορα: Πόλεμος, παρελθόν και παρόν» και θεωρούνται ιδιαίτερα επίκαιρα λόγω του πολέμου στην Ουκρανία που δυστυχώς συμβαίνει αυτές τις μέρες. Η διδακτική διαδικασία χωρίζεται σε προαναγνωστική, αναγνωστική και μεταναγνωστική φάση και οι συνδιδάσκοντες χρησιμοποιούν διάφορα είδη συνδιδασκαλίας, όπως την ομαδική/ σύγχρονη διδασκαλία, τη διδασκαλία σε σταθμούς, το μοντέλο « Ο ένας/η μία διδάσκει και ο άλλος/η άλλη παρατηρεί» και «Ο ένας/η μία διδάσκει , ενώ ο άλλος/η άλλη περιφέρεται και υποστηρίζει». Η παροχή βοήθειας στους/στις φιλολόγους των ΕΠΑ.Λ, ώστε να πραγματοποιούν με περισσότερη ευκολία τη διδασκαλία των Νέων Ελληνικών στα πλαίσια της συνδιδασκαλίας, είναι ο βασικός στόχος της παρουσίασης αυτής.

Λήξη 1^{ης} Ημέρας Συνεδρίου

(Φωτογραφία και Χειροποίητη κατασκευή Εμμ. Ψαρουδάκη,
εκπαιδευτικού, κλάδου ΠΕ86,
ΓΕ.Λ. Ν. Αλικαρνασσού Ηρακλείου)

Δεύτερη Ημέρα Συνεδρίου
Τρίτη, 12 Απριλίου 2022

Μαργαρίτες
Χρυσούλας Ραμουτσάκη

16:40: Προσέλευση συναδέλφων

Α΄ ΜΕΡΟΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

16:45-17:00:

«Εφήβων Αγωγή και Μέθοδοι Διδασκαλίας και Μάθησης: το 1821, το 1922 και σήμερα μέσα από τα σχολικά βιβλία και τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών»

π. Αντώνιος Μπιλάλης, Δρ. Ψυχοπαιδαγωγικής, Επιστημονικός Συνεργάτης Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Συγγραφέας

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ- ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

17:00-17:15:

«Ο επίκαιρος Παπαδιαμάντης: Βαρδιάνος στα Σπόρκα»

Αναστασία Δαγαλάκη, Φιλόλογος 11ου Γενικού Λυκείου Ηρακλείου

Τα αποσπάσματα από το έργο του Αλ. Παπαδιαμάντη *στα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Β΄ Τάξης Λυκείου* αποτέλεσαν αφορμή να ασχοληθούμε με ένα ακόμη διήγημά στο σύνολό του, τον Βαρδιάνο στα σπόρκα. Η ευκαιρία κρίθηκε ακόμα καλύτερη όταν πληροφορηθήκαμε ότι θα προβληθεί σε μίνι τηλεοπτική σειρά στο κρατικό κανάλι της ελληνικής τηλεόρασης. Επιπροσθέτως, αφορμή δόθηκε και από το περιεχόμενο του έργου, το οποίο αφορά σε μιαν ανάλογη πανδημία γύρω στο 1880 που έζησε ο συγγραφέας και η οποία στιγμάτισε την εποχή του. Με αυτό τον τρόπο οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να συνειδητοποιήσουν ότι η σύγχρονη πανδημία που ζούμε δεν είναι κάτι πρωτόγνωρο, αλλά ότι η πατρίδα μας έχει ζήσει κάτι ανάλογο και σε περασμένες εποχές. Ακόμη, θα μπορούν να συγκρίνουν τον τρόπο, με τον οποίο οι άνθρωποι και η Πολιτεία τότε και σήμερα αντιδρούν σε μια τέτοια κατάσταση έκτακτης ανάγκης, πως την αντιμετωπίζουν ατομικά και συλλογικά.

17:15-17:30:

«Συνομιλώντας με το βιβλίο και τον συγγραφέα: Γνωριμία με τη συγγραφέα Βικτόρια Χίσλοπ και το έργο της»

Ελευθερία Τζανάκη, Φιλόλογος Γενικού Λυκείου Νέας Αλικαρνασσού Ηρακλείου

Πρόκειται για μία δράση Φιλαναγνωσίας, που εντάσσεται στο πλαίσιο του μαθήματος *των Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* Β΄ Τάξης Γενικού Λυκείου, έχοντας ως απώτερο σκοπό αφενός να εξοικειώσει τους μαθητές και τις μαθήτριες με τη διαδικασία της ανάγνωσης ενός ολόκληρου λογοτεχνικού έργου και αφετέρου να αποκαλύψει τα «μυστικά» της παραγωγής ενός λογοτεχνικού βιβλίου μέσα από την επαφή με την ίδια την δημιουργό του, με παράλληλη ενίσχυση της συνεργασίας των μαθητών και μαθητριών για τη δημιουργία βιβλιοπαρουσιάσεων με τη χρήση ομαδοσυνεργατικών εγγράφων. Ειδικότερα, μαθητές και μαθήτριες της Β΄ Λυκείου χωρισμένοι σε ομάδες των δύο - τριών ατόμων, αφού πρώτα παρουσιάσουν στην ολομέλεια της τάξης, το περιεχόμενο των βιβλίων της Βικτόριας Χίσλοπ, που οι ίδιοι έχουν μελετήσει κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, (χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα παρουσίασης διαφανειών), «συναντούν» διαδικτυακά τη συγγραφέα και της απευθύνουν ερωτήσεις για τη ζωή, τον τρόπο έμπνευσης και συγγραφής των βιβλίων της, καθώς και ερωτήματα που προκύπτουν μέσα από την ανάγνωση των συγκεκριμένων λογοτεχνικών έργων.

17:30-17:45:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

(Δράσεις ενταγμένες στο εγκεκριμένο από το Υ.ΠΑΙ.Θ. (με την υπ' αρ. πρωτοκόλλου 120185/ΓΔ4/24-09-2021 Εγκύκλιο) Εκπαιδευτικό-Διεπιστημονικό Πρόγραμμα «*Εκπαιδευτικές Μεταβάσεις και Διδακτικά Αντικείμενα-Διδακτικές και Παιδαγωγικές Παρεμβάσεις*»

«Εξοικειώνοντας τους μαθητές και τις μαθήτριες με την ερευνητική εργασία»

Γεωργία Φουντά, Φιλόλογος 12ου Γυμνασίου Ηρακλείου

Μετά από κάθετη ανάγνωση της σχολικής ύλης και των μαθησιακών αναγκών διαπιστώθηκε ότι η εκπόνηση μιας άρτιας **ερευνητικής εργασίας,** αλλά και η **παρουσίασή** της σε κοινό αποτελούν αντικείμενα που δυσκολεύουν τους μαθητές/τριες. Παράλληλα, οι δραστηριότητες αυτές ανατίθενται σε κάθε σχολική Βαθμίδα και σε όλο το εύρος των γνωστικών αντικειμένων. Στο πρόγραμμα που παρουσιάζεται προτείνεται μία σειρά από διδακτικές Πρακτικές που ενισχύουν γνώσεις και δεξιότητες των παιδιών γύρω από το συγκεκριμένο αντικείμενο.

Αφιέρωμα στα 200 χρόνια από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης του 1821

Ελληνική Επανάσταση και δημιουργικές εκπαιδευτικές Δραστηριότητες

Φωτογραφία από τον Διευθυντή του 12ου Γυμνασίου Ηρακλείου, Γεώργιο Παυλίδη

1821-2021: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ 200 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

17:45-18:00:

1821 ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

«Συμβολή στη διδασκαλία των Στοχασμών του Διονυσίου Σολωμού από το έργο του «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι»

Ειρήνη Αϊλαμάκη, Φιλόλογος Γενικού Λυκείου Σητείας Λασιθίου

Είναι αυτονόητο ότι πριν προχωρήσει κανείς στη διδασκαλία των *«Ελεύθερων Πολιορκημένων» του Διονυσίου Σολωμού* θα πρέπει να συζητήσει για τους *«Στοχασμούς» του* στην Τάξη, γιατί οι *«Στοχασμοί»* είναι το φιλοσοφικό υπόστρωμα, το θεωρητικό υπόβαθρο *των «Ελεύθερων Πολιορκημένων»*. Εκεί ο ποιητής διέγραψε σε θεωρητικό επίπεδο όσα σχεδίαζε να εκφράσει στο ποίημα. Επομένως, για να εμβαθύνει κανείς στους *«Ελεύθερους Πολιορκημένους»* πρέπει να κατανοήσει τους *«Στοχασμούς»*. Δεν

αρκεί, όμως, μόνον αυτό. Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας *των «Ελεύθερων Πολιορκημένων»,* ο/η εκπαιδευτικός χρειάζεται να ανατρέχει στους *«Στοχασμούς»* και να συζητά με τους μαθητές και τις μαθήτριες το εάν και κατά πόσο ο ποιητής εξέφρασε στο ποίημα όσα εκεί προσχεδίασε. Αυτή το διδακτικό εγχείρημα επιχειρεί να αναδείξει η συγκεκριμένη εργασία.

18:00-18:30:

2ο ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ:

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

«Η Παιδαγωγική του Θεάτρου στο σημερινό Σχολείο»

Σίμος Παπαδόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Παιδαγωγικής του Θεάτρου στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Το Εργαστήριο περιλαμβάνει:
α) Σύντομη αναφορά στο Θεωρητικό Πλαίσιο της Παιδαγωγικής του Θεάτρου και
β) Ενδεικτικά Παραδείγματα

1821 ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

18:30-18:45:

«Μια πιο βιωματική προσέγγιση της Ελληνικής Επανάστασης μέσα από εναλλακτικές μεθόδους και τεχνικές διδασκαλίας»

Αγγελική Τσιραμπίδου, Φιλόλογος 2ου Γυμνασίου Λαγκαδά Θεσσαλονίκης

Η δυνατότητα διδασκαλίας της Ελληνικής Ιστορίας και συγκεκριμένα φέτος της Ελληνικής Επανάστασης μέσα από την αξιοποίηση ποικίλων μέσων και άλλων καλλιτεχνικών κλάδων προκειμένου να επιτευχθεί μια ολόπλευρη και πιο ελκυστική προσέγγιση και αφομοίωση των ιστορικών γεγονότων από τους μαθητές. Το συγκεκριμένο πολιτιστικό πρόγραμμα έχει πρωτίστως ως στόχο την καλύτερη κατανόηση ενός μεγάλου κεφαλαίου της ελληνικής ιστορίας μέσα από βιωματικές δράσεις που καθιστούν τη μάθηση πιο ευχάριστη, πιο εύληπτη για τους μαθητές.

18:45-19:00:

«Η αξιοποίηση σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων στην Εκπαίδευση: Ο ψηφιακός ιστορικός Χάρτης για το 1821«Η Επανάσταση του 1821 στο κάτοπτρο του 21ο αι.» και άλλα ψηφιακά εργαλεία»

Καμπουράκη Γεωργία, Φιλόλογος Γενικού Λυκείου Αγίας Βαρβάρας Ηρακλείου

19:00-19:15:

«Η Ευρωπαϊκή διάσταση της Ελληνικής Επανάστασης: Φιλελληνισμός- Το Ιστορικό και διπλωματικό πλαίσιο»

Βέρα Δακανάλη και Τζανιδάκη, Φιλόλογοι Γενικού Λυκείου Μοιρών Ηρακλείου

Σκοπός της εισήγησης θα είναι η ανάδειξη της συμμετοχής των Ευρωπαϊκών Δυνάμεων με θετικό και αρνητικό τρόπο, των πολιτικών ζυμώσεων, της διπλωματίας και του φιλελληνισμού που οδήγησαν στην εθνική ανεξαρτησία.

19:15-19:30:

«Προσέγγιση της Επανάστασης του 1821 μέσα από τα εκθέματα του Μουσείου Βρέλλη»

Ευαγγελία Ζαραβέλα, Φιλόλογος Μουσικού Γυμνασίου Ηγουμενίτσας / 2ου Λυκείου Ηγουμενίτσας Διδάκτωρ Φιλολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Η συγκεκριμένη Ερευνητική Εργασία (project) υλοποιήθηκε στο ΕΠΑ.Λ. Καναλακίου το σχολικό έτος 2020-21 με τη συμμετοχή των δύο τμημάτων της Α΄ Λυκείου (Α1 και Α2). Βασικός στόχος του ήταν να μυήσει τους μαθητές και τις μαθήτριες στη μουσειακή αγωγή με αφόρμηση τις επετειακές εκδηλώσεις για τη συμπλήρωση 200 χρόνων από την έναρξη της Επανάστασης του 1821. Η καλλιέργεια της ερευνητικής ικανότητας των μαθητών μαθητριών έχει στόχο να συμβάλει στην αποδοτικότερη εκμάθηση προσώπων και γεγονότων-σταθμών της Επανάστασης του 1821, κάποια από τα οποία σχετίζονται και με την Τοπική Ιστορία. Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές σε πρώτη φάση, λόγω της υγειονομικής κρίσης και μέσω της τηλεκπαίδευσης, ήρθαν σε διαδικτυακή επαφή με το συγκεκριμένο Μουσείο και τον λόγο της δημιουργίας του. Έπειτα γνώρισαν τα εκθέματα που αφορούν την Προεπαναστατική καθώς και την Επαναστατική περίοδο. Στη συνέχεια οι μαθητές και οι μαθήτριες εστίασαν ανά ομάδες σε πληροφορίες σχετικές με το κάθε έκθεμα, ενδεχόμενα ερωτήματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της έρευνάς τους, καθώς και σχετικά κείμενα που διασαφηνίζουν την ιστορία. Το project ολοκληρώθηκε με τη δημιουργία ενός φυλλαδίου με τις ομαδικές εργασίες των μαθητών και μαθητριών ως αναμνηστικού της διαδικασίας.

19:30-19:45:

«Παιχνίδι Κρυμμένου Θησαυρού βασισμένο στους οδοδείκτες της πόλης μας που σχετίζονται με πρόσωπα και γεγονότα της Επανάστασης του 1821»

Ρουμπελάκη Ανθή, Φιλόλογος του 3ου Γυμνασίου Αγίου Νικολάου Λασιθίου

Πρόκειται για Δράση που πραγματοποιήθηκε στο 3ο Γυμνάσιο Αγίου Νικολάου, με αφορμή τη συμπλήρωση των 200 χρόνων από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης του 1821

19:45-20:00:

«Από τον Ορισμό του Οσμάν Σινάν στο κίνημα του Διονυσίου του Φιλοσόφου»

Μαυρόγιαννης Παύλος, Φιλόλογος, Διευθυντής Αρσακείου Λυκείου Ιωαννίνων
Καναβούρας Αντώνιος Φιλόλογος Αρσακείου Γενικού Λυκείου Ιωαννίνων

Στο πλαίσιο του μαθήματος της Ιστορίας της Γ΄ Τάξης Γυμνασίου, θα υλοποιηθεί Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα διάρκειας τριών μηνών, με τίτλο «Από τον *Ορισμό* του Σινάν Πασά στο κίνημα του Διονυσίου του Φιλοσόφου». Μέσω του προγράμματος οι μαθητές και οι μαθήτριες της Γ΄ Τάξης Γυμνασίου ταξιδεύουν στο παρελθόν της πόλης των Ιωαννίνων και «συναντούν» τα προεπαναστατικά κινήματα, με απαρχή το κίνημα των αδελφών Ορλώφ, με κέντρο την Πελοπόννησο (1770), που καταπνίγηκε από τους Οθωμανούς. Με αφορμή, λοιπόν, τα Ορλοφικά, οι μαθητές αναζητούν τα πρώτα επαναστατικά κινήματα στην Ήπειρο, με σημαντικότερο αυτό του Διονυσίου του Φιλοσόφου, το 1611 (Νεότερη Ιστορία Γ΄ Γυμνασίου, Κεφάλαιο 2ο). Το κίνημα σηματοδοτεί την απώλεια των προνομίων που παραχωρήθηκαν με τον *Ορισμό* του Σινάν Πασά στους Γιαννιώτες, ως αντάλλαγμα για την παράδοση της πόλης στους Οθωμανούς, το 1430. Ειδικότερα οι μαθητές, χωρισμένοι σε τρεις ομάδες, επισκέπτονται τον τόπο μαρτυρίου του Διονυσίου του Φιλοσόφου, που κοσμείται με την προτομή του, την Ιερά Μονή Διχονίου, όπου οργανώθηκε για πρώτη φορά το κίνημα και το Μουσείο Κέρινων Ομοιωμάτων του Π. Βρέλλη, που φιλοτέχνησε το πρόσωπο και την μορφή του Διονυσίου και αποτελούν αδιάψευστους μάρτυρες της επανάστασης.

20:00-20:15:

<<Ζώντας και πεθαίνοντας για της τιμής το χρέος: Νικηφόρος ο εκ Κριτσάς και Ροδάνθη Κριτσωτοπούλα>>

Αναστασία Λασθιωτάκη, Φιλόλογος 1ου Γυμνασίου Αγίου Νικολάου

20:15-20:30:

1821 ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΑΣΕΙΣ

«Εφαρμόζοντας το μοντέλο των πολυγραμματισμών στο εγκεκριμένο πρόγραμμα για τις εκπαιδευτικές Μεταβάσεις μέσα από τον θεματικό άξονα του επετειακού έτους, εξειδικεύοντας στην Τοπική Ιστορία»

Γεωργοπούλου Χρυσούλα και Νάκου Χρυσάνθη, Φιλόλογοι του Γυμνασίου Τ. Ζίτσα με Λυκειακές Τάξεις Ηπείρου

Η Δράση στοχεύει στην ανάπτυξη πολυγραμματισμού ως προϋπόθεσης για την ομαλή μετάβαση των μαθητών και μαθητριών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο. Αξιοποιούνται μυθοπλαστικά κείμενα ντόπιας συγγραφέως με ιστορική αναφορά στην προσφορά του Μοναστηριού του Προφήτη-Ηλία Ζίτσας στον προεπαναστατικό Αγώνα. Κριτήριο για την επιλογή των κειμένων ήταν η κινητοποίηση των μαθητών μέσα από το ενδιαφέρον τους για την Τοπική Ιστορία. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η γλώσσα των κειμένων, που περιέχει πολλά ιδιωματικά στοιχεία κυρίως σε επίπεδο λεξιλογίου και μορφολογίας.

(Φωτογραφία και Χειροποίητη κατασκευή Εμμ. Ψαρουδάκη, εκπαιδευτικού, κλάδου ΠΕ86, ΓΕ.Λ. Ν. Αλικαρνασσού Ηρακλείου)

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ /ΕΚΦΡΑΣΗ ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Α. ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΧΩΝ (ΕΜΦΥΛΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ)

20:30-20:45:

«Εμείς και τα έμφυλα στερεότυπα: Πόσο «ίσες» είμαστε στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες»
[Σχέδιο μαθήματος για τη διδασκαλία της ενότητας «Θέματα για συζήτηση και έκφραση- έκθεση (σχετικά με το χαρακτηρισμό ατόμου, τις στερεότυπες αντιλήψεις, τον κοινωνικό και φυλετικό ρατσισμό)», στην Έκφραση- Έκθεση της Β΄ Τάξης Γενικού Λυκείου]

Πολυξένη Περακάκη, Φιλόλογος 11ου Γενικού Λυκείου Ηρακλείου

Σκοπός της εισήγησης αυτής είναι η παρουσίαση ενός Σχεδίου Μαθήματος για Ενότητα *της Έκφρασης- Έκθεσης της Β΄ Τάξης Γενικού Λυκείου*. Σημαντικό έναυσμα για τον Σχεδιασμό αυτό αποτέλεσαν τα προγράμματα «Σχολεία- Πρέσβεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου» και «Εγώ κι εσύ μαζί» της Διεθνούς Αμνηστίας, στα οποία συμμετέχει το σχολείο μας.
Ειδικότεροι στόχοι της διδακτικής ενότητας σε επίπεδο γνώσεων είναι η επίτευξη του κριτικού στοχασμού και της αξιολόγησης διαφόρων τύπων κειμένων, καθώς και η δημιουργία από μαθητές/-τριες διάφορων κειμενικών ειδών με την ομαδοσυνεργατική τεχνική. Σε επίπεδο στάσεων και αξιών στόχος είναι να προβληματιστούν για τα έμφυλα στερεότυπα που απαντώνται ακόμη και στις σύγχρονες κοινωνίες, όπως η ελληνική, να αποβάλουν στερεοτυπικές αντιλήψεις και να

υιοθετήσουν τις αρχές της ισότητας, αλλά και ενεργητικά να δρουν ως πολίτες για την καταπολέμηση των στερεοτύπων και την πραγματική καθιέρωση της ισότητας των φύλων σε κάθε έκφανση της κοινωνικής ζωής.

Β. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΤΟΤΕΧΝΙΑ Γ΄ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

20:45-21:00:

«Ενδεικτικά Κριτήρια αξιολόγησης για τη Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία Γ΄ Τάξης Λυκείου: α) Άτομα με ειδικές ικανότητες και β) Τα Αδέσποτα ζώα»

Αναστασία Δαγαλάκη, Φιλόλογος 11ου Γενικού Λυκείου Ηρακλείου

Στη θεματολογία *της Νεοελληνικής Γλώσσας της Β΄ Τάξης Λυκείου* συγκαταλέγεται και η ενότητα του ρατσισμού, των στερεοτύπων και των κοινωνικών διακρίσεων. Μια από τις κοινωνικές ομάδες που μέχρι σήμερα αντιμετωπίζει συχνά τον κοινωνικό αποκλεισμό είναι τα άτομα με ειδικές ανάγκες ή ικανότητες. Το 1Ο κριτήριο οργανώνεται με δύο μη λογοτεχνικά κείμενα και ένα λογοτεχνικό. Το Περιβάλλον, επίσης, και η σχέση του ανθρώπου με αυτό είναι ένα από τα θέματα κοινωνικού προβληματισμού στη θεματολογία της Νεοελληνικής Γλώσσας Β΄ Τάξης Λυκείου. Στα μεγάλα αστικά κέντρα τα αδέσποτα αποτελούν σοβαρό πρόβλημα που δύσκολα βρίσκει άμεση λύση είτε γιατί συναντά προσκόμματα στην αναποτελεσματική νομοθεσία είτε γιατί έχει να κάνει με την αδιαφορία, την ασυνειδησία του Νεοέλληνα. Το 2Ο κριτήριο οργανώνεται με δύο μη λογοτεχνικά κείμενα και ένα λογοτεχνικό.

21:15-21:30:

Γ. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ

«Η ανάπτυξη τυπικών ορισμών λέξεων δίγλωσσων μαθητών Γυμνασίου και Λυκείου: μία διδακτική πρόταση»

Χρύσα Δούρου
Φιλόλογος Γενικού Λυκείου Αγίας Βαρβάρας Ηρακλείου, Διδάκτωρ Γλωσσολογίας Δ.Π.Θ.

Οι ορισμοί των λέξεων αποτυπώνουν γλωσσική γνώση (Nippold 1998), καθώς για να αποδοθεί ένας «ορθός» (τυπικός) ορισμός, ο ομιλητής πρέπει να επιλέξει τις κατάλληλες λέξεις, αλλά και να αποδώσει τα χαρακτηριστικά της λέξης προς ορισμό (Johnson & Anglin 1995, Marinellie & Johnson 2002). Η βελτίωση της ικανότητας ορισμού λέξεων και η χρήση τυπικών ορισμών σχετίζεται άμεσα με την οργάνωση του νοητικού λεξικού και την ανάπτυξη μεταγλωσσικών ικανοτήτων των μαθητών (Snow, Cancino, Gonzalez & Shriberg 1989). Επίσης, η ανάπτυξη των τυπικών ορισμών λέξεων συμβάλλει θετικά στη γενικότερη ανάπτυξη του γραμματισμού και στην ευρύτερη σχολική επιτυχία των μαθητών. Ωστόσο, η ανάπτυξη της ικανότητας απόδοσης τυπικών ορισμών επηρεάζεται και από παράγοντες, όπως η γραμματική κατηγορία της λέξης (ουσιαστικό, ρήμα, επίθετο), η μορφολογική της δομή (απλή, σύνθετη) και τα σημασιολογικά της χαρακτηριστικά (συγκεκριμένη, αφηρημένη) (Δούρου 2019, Dourou, Gavriilidou & Markos 2020). Η παρούσα εργασία προσφέρει χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την ανάπτυξη δεξιοτήτων ορισμού λέξεων σε δίγλωσσους και μονόγλωσσους μαθητές διαφορετικών επιπέδων εκπαίδευσης (Γυμνάσιο – Λύκειο) και προτείνει μια εκπαιδευτική πρόταση δραστηριοτήτων, που μπορεί να εφαρμοστεί σε τάξεις με μικτό πληθυσμό μονόγλωσσων και δίγλωσσων μαθητών, με στόχο την εξάσκηση των τυπικών ορισμών λέξεων (ουσιαστικών, ρημάτων και επιθέτων) αναφορικά και με τις τέσσερις γλωσσικές δεξιότητες (κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου) καθώς και τη βελτίωση οργάνωσης του λεξιλογίου των μαθητών. Τέλος, παρέχει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο διδασκαλίας τυπικών ορισμών, ενθαρρύνει επίσης τους/τις εκπαιδευτικούς να δημιουργήσουν το υλικό τους, να το ενημερώσουν και να το επεκτείνουν, προκειμένου να βελτιώσουν τη σχολική επίδοση των μαθητών και μαθητριών τους.

21:30-21:45: **Συζήτηση Εργασίας με τους/τις Συναδέλφους**

Αναστοχασμός -Απολογισμός Συνεδρίου-Προτάσεις- Συμπεράσματα

Συντονισμός Συζήτησης: Ιωάννα Α. Ραμουτσάκη, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης, **Πηνελόπη Τζιώκα,** πρ. Σχολική Σύμβουλο Φιλολόγων,
Μαρία Παπαευσταθίου, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Ηπείρου και **Σωτηρία Μαρτίνου,** Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ70 του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης

Λήξη Επιστημονικού Φιλολογικού Συνεδρίου

Φωτογραφία και Χειροποίητη κατασκευή Εμμ. Ψαρουδάκη,
εκπαιδευτικού, κλάδου ΠΕ86,
ΓΕ.Λ. Νέας Αλικαρνασσού Ηρακλείου

Για την καλύτερη διοργάνωση των Εργασιών του Επιστημονικού Συνεδρίου, όσοι και όσες συνάδελφοι επιθυμούν να το παρακολουθήσουν μπορούν να συμπληρώσουν τη σύντομη φόρμα στον κόμβο:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScAwAWSRgYMJrujIYWenHZ_5fINRmJ1P-H2fMyn2kXUaAjK_A/viewform?usp=pp_url

Ευχαριστώ θερμά <u>όλους και όλες τους συναδέλφους</u> <u>και τις συναδέλφους</u> Γυμνασίων, Γενικών Λυκείων και ΕΠΑ.Λ. <u>Ηρακλείου και Λασιθίου αρμοδιότητάς μου,</u> <u>τους/τις συναδέλφους</u> Γυμνασίων, Γενικών Λυκείων και ΕΠΑ.Λ. Ηπείρου, <u>αρμοδιότητας της κ. Μ.Παπαευσταθίου</u> για την εξαιρετική συνεργασία.

Ευχαριστώ, επίσης, θερμά **για την εξαιρετική συνεργασία την Αντιπεριφερειάρχη Παιδείας Δια Βίου Μάθησης, Απασχόλησης και Νέας Γενιάς, κ. Έφη Κουτεντάκη, τον Αναπληρωτή Καθηγητή Παιδαγωγικής του Θεάτρου του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, κ. Σίμο Παπαδόπουλο, την Οργανωτική Συντονίστρια του ΠΕ.Κ.Ε.Σ Κρήτης, κ. Ειρήνη Βιδάκη, τους/τις Σχολικούς/-ές Συμβούλους Φιλολόγων, κ. Πηνελόπη Τζιώκα, κ. Αντώνη Καρτσάκη, κ. Παναγιώτη Παρασκευά, τη κ. Παπαευσταθίου Μαρία, Σ.Ε.Ε. Φιλολόγων του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Ηπείρου, την** κ. **Σωτηρία Μαρτίνου, Σ.Ε.Ε. ΠΕ70 του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης, την Σύμβουλο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, κ. Χριστίνα Αργυροπούλου, τον κ. Λουκά Χριστοδούλου, Πρόεδρο του Κέντρου Σπουδής και Ανάδειξης του Μικρασιακού Ελληνισμού Δήμου Νέας Ιωνίας, τον κ. Δημήτριο Πάνο, Φιλόλογο, Επιστημονικό Συνεργάτη του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, την κ. Αγγελική Τσιραμπίδου, Φιλόλογο του 2ου Γυμνασίου Λαγκαδά Θεσσαλονίκης, καθώς όλες και όλους για τη συμβολή τους στην υλοποίηση του Συνεδρίου μας.**

Με τιμή,
η Συντονίστρια Ε.Ε. Φιλολόγων,
του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης,
Ιωάννα Α. Ραμουτσάκη

Εσωτερική Διανομή: Οργανωτική Συντονίστρια
του ΠΕ.Κ.Ε.Σ.Κρήτης
(Ακριβές αντίγραφο από το πρωτότυπο,το οποίο τηρείται στη Γραμματεία του ΠΕ.ΚΕ.Σ. Κρήτης)